

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

209124

60

P A S T I R S K I L I S T

NAJ VISOKO VREDNESHEGA

G O S P O D A G O S P O D A

ROMANA SEBASTIANA

SHKOFA SEKOVSKEGA,

ADMINISTRATORA SHKOFIE LEOBENSKE, FIKSHTA ESTERAJHSKEGA ZE-SARSTVA, DOKTORA SVETE THEOLOGIE INO PHILOSOPHIE.

N A V E R N E

SEKOVSKYE INO LEOBENSKE SHKOFIE

PRI NASTOPI SEKOVSKEGA SEDESCHA.

V' G R A D Z I,

S' P I S M E N Z A M I J. A. K I E N R A J H A.

209124

209124

Р 982/1968

ROMAN SEBASTIAN

PO BOSHJI MILOSTI SHKOF SEKOVSKI,
ADMINISTRATOR SHKOFIE LEOBENSKE,
FIRSHT ESTERAJHSKEGA ZESARSTVA, DOK-
TOR S. THEOLOGIE, INO PHILOSOPHIE i. t. d.

VSIM VERNIM TIH SHKOFIJ POSDRAVLENJE INO BLAGOSLOV. (SHEGEN)

Deneš je pervokrat, da jas kak vikšhi pastir govorim k' moji zhredi, v' duhi okol mene sebrani, skos toto poselno pismo na njo ravnano.

Da bi nas Bog, kateri serza vših ludi v' svoji mozhi imá, med sobo rasvetil, da rasmimo eden drugega, da bi, kaj jas sdaj povem, pravi odgovor bil na to, kaj bi vsaki, ako bi pri meni bil, rad pital, da bi jas v' tem listi vsakemi dal, kaj si vosh, ino dabi vsaki samo to pravo dobro shelél, kero samo všm je potrebnc, da so frezhni tú ino na vezhno. Ako bi tako bilo nasledovanje moječa poselnega pisma, bi se bile rasumele med sobo nashe serza, ino bi bilo naj gotovnèsho porokovanstvo, da v'kup slishimo, da se imamo sposnati, vi mene sa vashega pastira, ja vas sa mojo lubleno zhredo; kajti na tému ozhe Jesuš, da se sposnajo med sobo pastir ino ovze.

Ovze, on pravi, a) zhujejo njegov (pastirov) glas, ino on sove svoje ovze po iméni, ino nje vun vodi, ino kda on svoje ovze vun spusti, on pred njimi gré, ino one sanjim gredó, sakaj posnajo njegov glas. Sa luzkim (ptujim) pa ne gredó, ampak od njega beshijo, sakaj ne posnajo glasa lukega. (ptujega) Jass sem dober pastir, jas moje posnam, ino moji mene posnajo.

a) Joan. X. 3, 4. 5. 14.

Tudi sem po pravem poti k'vam priselil, sam varih me je k' zhredi privodil, ino nisem enak tati ino rasbojniki od drugot notri slésil. a) To jas pravim, kér verjem, da je sa vaf pokojezhno, zhi snate misliti: Bog nam je pastira dal, on bo zhuval sa nafho dobro po svoji dolshnosti.

Vejte ali, neti je bilo mojo lastno svolenje, de bi vash pastir postal. neti shela mojega serza; nikak, ako bi vaf menje lubil, ampak da sem vaf lubil, vaf rajshi bi bil vidil vu varstvi kakega moshá, keremi bi fmeli misliti dano veksho modrost, zhednost, serzhnost no sdershavajozho moz, kakti sem si jas sveden totih lastnosti.

Res je da nebom henjal hvaliti mojemi Gospodi Metropoliti, Viksheimi Škofi Salzburškemi, keri mi je toti posvoj dal, ino mojemi naj milostivněšimi Zesari, najvishkeri svojo dovolenje je dodelil, za telko zaneshenje meni skasano: Ali pa zhi ravno toti posvoj bi snal dershati sa plazhilo, she le jako prasnonapuhlico bi bilo, ako bi hteli vervati, da je bil taki pervi srok tega posvanja; vekovezh, zhi ozhem svesten biti proti samemi sebi, ker sem saverjeti, da premilostivnega Samoladavza tako, kako mojega Vikshega Škofa oshivi prava apostolska vrozhoshelnost sa rasširanje nafhega svetega pravoversiva, morem vervati, da sem na veksho pole sato poselstvo dobil, da bi na prihodno delal persilneshe ino obstalněshe.

Her pa sem mozhí tako mojega rasuma, kako moje vole do sdaj famo skušhaval v' fredini, is svojega isvolenja jas slate tote fredine nebi bil sapustil, ino vsako pozhutenje sa kako viksho slushbo bi od mene bil odvernili kakti glas skušhavavza. Vse sem imél, zhesa sadovolni potrebuje po apostolskem navishavanji k' svojem sadovolstvi. *Zhi imámo*, pishe S. Pavel svojemi Timotei. b) *shivesh in obrazhilo ; naj imajmo s' tem sad-*

a) Joan. X. 1. 2.

b) 1. Timot. VI. 8. 9.

*sti, sakaj kateri ozhejo se obogatiti, padejo v' skufnjava ino saderge hudi-
zha, inu vu veliko nehasovitnih ino shkodlivih shel, katere ludi potopijo v'
pogublenje ino v' konzhanje.*

Ker sem od tridesetih let bil naставlen na dosti menjšhi njivi, tam nikol nesem imel dolgega zhaza, ino tudi tega opravila she dolgo nesem odpravil, tè je sastoplivo, da sem se silno vtrashil, kda sem v' starosti, v'keri zhlovek sazgne skoro se otruditi, bil odvseti od mojega menjshega opravila, de bi mi bile prekdane pola nedomerne rasfhirnosti k' obdelavanji.

Dosti krat sem k' svojemi podvuzhenji v' svetem pišmi a) uno lepo pripodobuvanje bral, kdej so drevesa svit dershale, da bi is med sebe kra-la svolile, ino kdej rodovitni terf, ino jako tak dobro darovno Olsko no Figovo drevo veliko zbast tak rasumno kak resno so odvernjavale, ker vsaki svojo dolshnost spolniti, nikak pa naj vishe stati rasumi. Le famo nehasovitni, dostikrat shkodlivи tern se je v' svojem shtimanji sa vrednega dershala, da bi kral postal. Kak samovitno drevo sem bil marliv, da sem na vlaštni semli, ino na semli svete zirkve ne zelo nehasoviten stal, ino malokero sadje, kero sem pri moji vuzhitelnii flushbi kak na drevi rodil, so snali jogri k' mojim nogam sedezhi kak pod drevom sbirati, ino morebiti proti gorezhim sonzhnim sharcm opazhnega rasvetlovanja oshivezho sénzo najti.

Is tega je sastoplivo, kak je prishlo, da sem bil jako raspokojen, kda se mi je yelelo doli stopiti od vuzhitelniga stola, da bi dohodil Shkofov fedesh. Narozhilo se mi je zhuvati, na mesto zhres 60, zhres 600,000 dush, ino klezhezhi pred Altarom sem mogel s' persego obezhati, da nesgubim ni'edne totih meni saverjetih, skos kerv fina boshjega tak drago kuplenih dush is mojega sadolshenja.

Zhi pomislite, da je teshko le famo deset ludi voditi, kak i pokoj sti premore Šhkof obezhati, kerega naloshnost je zhuvati zhres vezh od polovine miliona ludi, da ne sgubi enega od sto jeser is mankanja spregleda, ali serzhnosti, ali sdershavajozhe mozhi; ino kak nepokojitna bi sa njega misel bila: is tvojega sadolshenja je en zhlovek vezlino sgublen postal?

Zhi pomislite, da je shivlénja dol, skos kerega imám s' mojo nefhtetliwo zhredo hoditi, okrajeni s' travnikomi, kdé ref dosti dobrega selisha, tudi pa dosti stropnih vladiz rafe, ino da so ti travniki ograjeni s' germovjom ino hostami, v' kerih se sdershava vnogo volkov, *keri*, kak je Apostol napre povedal, a) *zhredo bodo nadirjali, ino ovzam nesanestli*, zhi to vse pomislite; bote sposnali, da bi moj nepokoj mogel dorasti na tefnoto, ako nebi se samogel sanesti samo na Boga. Kajti jas imám v' svoji osobi, ali skos moje podloshne pastiye povsodik zhuvati, da is sto jeser mojih ovez is našhe nesbudnosti nijedna strupne vladize nepokuši, ino povsodik imám sovrashnike od vših strani grosezhe odbranuvati.

Rafveselenje, da je však le famo dolshen storiti, kaj premore, she breme, namesto da bi ono slehkolito, le vezh poteshavi, sakaj ravno da imam storiti, kelko premorem, bode vrozho dnevno mojo opravilo, ino tudi moj pokoj bode nepokojen.

Vém, da vi, ako lih vám povem moje svunehne nevarnosti ino teshavnosti, mojo snoteršhno shaluvanje, meni njih ne samorete odvseti: ali pa zhi je veliki *Pavel* v' enaki priloshnosti ravno tisto storil, b) sakaj bi mene sram bilo, keri sem dosti slaběšhi, njega naſleduvati? ino zhi je našha naj zhiftešha, naj vikšha predpodoba *Jesuš*, ako lih terpljenja ku-po (kelih) je mogel in' htel piti, vtihavanje v' tem najshel, da je svoje

a) Djanje Apostolov XX. 29.

b) 2. Korint, VII. 5.

tri naj prijatněšhe jogre k' molitvi sbudival ino njim te obſtal, da je nje-gova duſha ſhaloſtna do ſmerti a) sakaj bi jaſ menje odſhalenja na tem najſhel, zhi ſe ozhitno ferzno pogovarjam s' tifimi, kere ſdaj moje ſva-ti, ino potem vupati ſmem, da njim moja priloshnoſt nije enakeſhna.

Kdo ſaſtopi jesik ferza, nemore totih govorov na hudo iſlagati kakti ſkas genjenih zhutov; drugi ref nebodo najſhli pravega pomina, kér ednoſtranski ino opazhno jesikovo navado iſhejo v' knigi (bukvah) rasuma, kera je le famo najti v' knigi ferza.

Vezh ſa me vala, da moji, ako ſkos to obſtanje ſposnajo, kelko je meni nalоſheno, ſa nje storiti, tudi nebodo odnagnjeni, ſa mene kaj storiti; naj menje vſak den ſa mene moliti; ino ſ' tem ſhe jako doſti ſa mene storijo, kajti ſkos obzhinſko molityo vernih ſmem ſe ſvetim Pavlom vupati b) da me Bog iſ nevarnoſti kak do ſdaj, ſhe dale bo odtel (refhil). Jesuf je ſej oblubil: Kaj bote ozheta profili v' mojem imeri, to bom storil, da bode ozha v' ſini zhaſten. Zhi bote mene kaj profili v' mojem iméni, bom storil c) Jaſbi po-tem ſedinjeno molitvo Vernih ſa svojega vikſhega paſtira rad ſhlebe imenuval, ſkos kere, kakti ſhos vodéne napuske boshje milosti is neběſ v' njega ſe vlevajo, ino kere tě ravno tak obilno od njega drugozh po vſih ſtranih ſe ſtakajo v' daleko ino ſhircko dolino, kam pride ſe svojo zhere-do, tak da pola ino travniki od totih milostiivnih vod vſak den pomo-zheni veselno ſe ſelenijo ino zvetejo, ino ſdravo, dobroduſhezho ino ob-mozhezho paſho donaſhajo v' obilnoſti.

Ali pa ne famo ſkos molitve, ampak tudi na drugo vi vſi pre-morete vaſhega ſhkoſa v' njegovi tefki flushbi jako opravno podpirati.

a) Matth. XXVI. 38.

b) 2 Korint. I. 10.

c) Joan. XIV. 13. 14. XV. 16.

Hak Apostol piſhe a) *ne mámo tu obſtojezhega měſta; ampak iſhemo prihodno.* Hakti ptujniki ino potniki smo na semli, ino to govorezhi damo na snanje, da domovino iſhemo b) — zhal naſhega tukēſhnega prebivanja je kratek c) sato moremo, kakſkoro na to semlo pridemo, ſhe tudi stanovitno na odhod miſliti; kajti kak hitro naſho ſemlensko prebivaliſhe, naſho vmirajozho truplo ſapuſtimo, moremo ſe tá prek ſeliti v' hram nevmerlivosti, ino Bog naſ je na semlo poſlal, da mi vu zhasi ſdelávamo hram naſhe nevmerlivosti, ino kak ſi vſaki tu ſdeláva stanje, tak bo tam prebival; kajti vſakemi bo te povernjeno po svojih delah. d)

Hak ſdelavavni mojſter tega nevmerjozhega hrama je od Boga Šhkof poſtavljen, meſhnikи ſa njemi pridani ſa pomagavze. Spodлага stanja je *Kriſtus Jeſus* e) Nad toti kameni ſpodlagi ſe more zelo stanje ſdelavati; sakaj le kdo ſtos vero na *Jeſusa Kriſtusa* sazhne ino dokonzha, ſa veznoſt dela^h, proti keri vrata pekla nizh nebolo premogle. f)

Ravno kak je ali Šhkof poſtavljen isdelavni mojſter biti vernih, meſhnikи pomagavzi, tak vſaki ſna rezhi, da ſi je v' nedo-merno proſtornem hrami veznoſti svojo prihodno prebivaliſhe ſam ſdelal, ker je k' njemi pripravo oſkerbel.

V' tem pomini S. Peter vernike imenuje ne mertve, temuzh ſhivé kamne, is kerih, kér na ſpodni kamer, kateri je *Jeſus Kriſtus*, ſe poloſhijo, poſtane duhovni hram. g) Sveti Auguſtin rasлага, kaj ſe velijo ſhivi

a) Hebr. XIII. 14.

b) Hebr. XI. 13. 14,

c) 1 Korint. VII. 29..

d) Matth. XVI. 27.

e) 1 Korint. III. 11.

f) Matth. XVI. 18.

g) 1 Petr. II. 5.

h) Tract. Psa. 121..

kameni : *Ti shivish, on piſhe a) zhi vérjish, ino zhi vérjish, postaneſh boshji hram,*
ino drugokdē tisti ſvcti ozhak pravi. b) Skos vero ſe terejo iſ rude kamni ſa-
ſidanje, ino iſ leſov ſe podirajo ſtebla, ino zhi ſe verni podvuzhijo, ker ſtijo
ino dale iſpodobijo, te ſe toti kamni ino ſtebla ſkos roke tefazhov ino ſidarov
ſeſekajo, v' ravno verſto poloſhijo ino iſravnajo. Kamni ali poſtanego Krist-
jani k' temi nevmirajozhemci hrami ſkos véro na Jefuſa, ſakaj kdo na nje-
ga nevérje, tisti bode po beſedi boshjega Sina pogublen. c) kér neje mogozh-
no bres vere Bogi ſe dopaſti. d) Velijo pa ſe ſhivi kamni, kér Kristiani svojo
vero ſkashejo ſkos děla, da je vera mertva bres del e) ino potem ſej dá
tota vera na Jefuſa vezhno ſhivljenje; f) ſaſluhijo ali tudi v' tem ſagle-
di verni na Jefuſa Kristjani pred všem veleti ſe ſhivi kamni.

Is tega ſhe vidite, kak duhovſtvo ino luſtvo ſebi moreta v' roko
delati, da nevmirajozho ſidino do konza opravita. Štim, da ſte vi eno
luſtvo, verno na Jefuſa Kristuſa, tota zela vnoſhina je ednaka rudi; du-
hovni pod vihanjom ſvojega Škofa, kda predgajo, katekismus vuzhijo,
aldovavajo, (ofravajo) ino ſakramente ſdélivajo, terejo kamne, nje obſe-
kavajo, nadviſhe slagajo, ino ſedinijo k' ſidi netroſovitno terdemí, dokler
na konzi zhaſov v' tem vezhnem hrami vſi imajo dobiti ſvoje prebivanja.

Predopisavanje k' temi ſem jas mojim duhovnikom v' poſebnem po-
ſelnem piſmi napré poloſhil; vam pa, lubleni! ozhem kratko naviſhanje
dati, kak bi vi mogli k' temi nevmirajozhemci deli priпomagati.

Pred všim je mojo oko ravnano na ozhete ino matere, na vuzhenike
ino vuzhenize, na hiſhne goſpodare ino goſpodinje. Kajti ſkos nje ſnajo po-

a) Serm. 256. de Temp.

b) Hebr. XIII. 14.

c) Mark. XVI. 16.

d) Hebr. XI. 6.

e) Jak. II. 20.

f) Joan. XX. 31.

stati zeli rodi k' svelizhanji ali k' pogubi. Jesuf pravi: a) *Dobro drevo nemore malovrednega sadja pernesti.* Zhi so ali vuzheniki ino staréshi dobri, nemore smenkati, da bodo dobri tudi podvuzhenzi ino otroki; ino zhi bi ne bili, bi se moglo po besedi Jesušovi drevje is sadja sposnati b) Ino ako bi kdé na njivi totega otrozhnega sveta famo kokolje (drazhje) israflo, takt da bi dobro feme nebi moglo dorasti, jeli bi se nebi moglo pitati s' evangelskimi hlapzi, odkod telko drazhja pride, kdé se je famo bobro semě seſéjalo?

Po islaganji hiſhnega gospodara v' Evangelji je med tem da so ludje, kerih je njiva bila, ſpali, ſovrashnički priſhel, ino je telko drazhja naſéjal. Velki greh pa je, ne zhuyati zhres dezo nam narožheno, morti fami ſovrashnički biti; kajti zhi ozheti ali matere sato, da bi nebi mogli kregati ali kaſhtigavati, radi ozhi ſklenujejo, te so oni ludje, keri svojo veſt vſpavajo; med tem pa pride ſlepa ſtarifhova lubesen, ſdirajozhi ſovrashnik, ino feja ſtoklaš v' ferza nedolshnih otrokov.

Zhi pa ſtaréſni ino vuzheniki s' Apostolom miſlijo, da njim nije potrebno kaj drugega snati, kak Jefuſa Kriſtusa, Krishanega, c) zhi otroki domá, v' ſholi naj perle ino zhres vſe od Jefuſa zhujejo; zhi ſe njim ſkos navuke ino ſhivlenje globoko natiſne: *da jeli jejo ali pijejo, jeli kaj drugega delajo, naj vſe k' zhaſti Jefuſovi v' njegovem iméni opravlajo, kér le famo v' njemi je svelizhanje, ino kér néga drugega imena danega pod nebom ludem, v' kerem bi inéli svelizhani biti;* d) zhi ſtaréſhi ino vuzheniki otroke le famo to vuzhijo; toti ſe tudi famo tega navuzhiti ſmorejo, zhi njim ſamo pot k' Jefuſi kashejo, bodo tudi famo Jefuſa najſhlji.

a) Matth. VII. 18.

b) tam VII. 20.

c) 1 Korint. II. 2.

d) Djanje Apost. IV. 12.

Zhi ali she otroki rasvun Jesuſa tudi druge rezhi snajo, od Jesuſa pa morebiti slo malo, ali [zelo nizl; tak neſo iméli domá ino v' ſholi marlivih ino pridnih vuzhenikov od Jesuſa, ino ſo bili premalo zhuveni, kér tudi nehaſne rezhi snajo ino v' kraje pridejo, od kerih ſhe bi iméli prozh oſtati.

Kaj bi ſtaréſhe ino vuzhenike naj hole moglo poſeržuvati, dabi pri ſvojem opravili poſebno ſkerblivi bili, je to, da vsaki zhlovek, telko vežh nepogubleni otrok, zhut ima ſa dobro ino lepo, sažheſa volo komej kdo hudo lubi kak tako, ampak da zhut v' njem pogublen ono predſtavla ſkos vkanliwo obrasivanje kakti kaj dobrega ino lepega.

Da ſo ſtaréſhi ino vuzheniki naj pervi ino bliſhéſhi pri otrokih, njim nemorec teshko priti, prozh od njih dershati ſhkodlive obmote, zhi le ozhejo biti zhuvavni.

Ima *krepoſt* reſnizhno vrednoſt, ino ſato tudi *tepot* ino *dobroto*. Lu-pina, njo obdavajozha je reſ terda, pa ravno ſtim je ſnoterſhno jedre prevarjeno proti tiſtim, keri pridejo ſe igrat lehko miſelno. Zhi ſtaréſhi ſadosti rano otroke ſnane naredijo ſ' lublivostjo *krepoſti*, perle kak pijejo is ſtrupne kupe greha, bodo ſe na njo navadili, ino ne ſheleli piti is mla-ke nezhifnih radosti.

Ali pa poſtavimo, da ſbi otrok pogublen od porodnega greha htel nemarajozh svojih ſtaréſhov ſdati ſe ludemi; otrok je slab ino nepomozh-liv, ino natura njemi je ſhe tak male mozhi dala, da nepremore doſti hu-dega ſtoriti. Kak malizhni protiſtavek ſmore otrok napraviti, zhi vi, ne-marajozhi njegovega detezhkega protiſilenja njega v' roke vsémete, ino ga krepoſti v' krilo polóſhite. Morti reſ bo ſe prepiral, jokal ino krizhal, dokler posabi poſhelenje po ſvojih neſpodobah; pak le imá krepoſt poſeb-ne lublivosti tudi ſa nedorafhenega otroka; zhi je enkrat sposnal ſkos dolgſhi zhab lepfhe ino nedolshne igre, bo imél na njih veselje. Ino

tak se snajo skoro po igri otroki privoditi k' Jésusi, ako se vura ne samedui, kdéj se morejo dati voditi, da she so slabí.

Otrozhenega obranishtva nepremagati slabost kashe, ino se veli obstatí, da se kdo skos détezhko protisilenje dáagniti, njemi pokoren biti namesto dabi njemi veléval. Sna se res pergodišti, da otroki dobro sreduvani, zhi staréshov hram ali sholo sapustijo, se sablodijo, ino se obernejo od lepih vshitkov k' pustnim. Ali pa od takih se sna dozhakati s' velikim pokojstvom, da bodo skoro sposnali, kak je bridko sapustiti svojega gospoda ino Boga, ino da bodo enaki sgublenemi fini nasaj se obernili s'zhutom, kelko lepshe, ino frezhnej so pred tim, kda she so dobri bili, v' staréshovem hrami shiveli.

Na tako visho premorejo staréshi ino vuzheniki veliko dosti k' lephemi zvetenji moje shkofie pomagati, ino jas bi dobro navishane shole, naj so ozhitne ali v' staréshovih hramih, rad imenuval jako sadishe, iskeregá dobivam drevizhje polno savupanstva; s'zhim se enazhi pole meni saverjeto lepemi ogradi, keri se samim sdravim drevjom obsadjeni nam vsim, vnjem snajshlivim daruje sdravo sadje ino dobrovitno séndo.

Nikaj menje tudi mojstri ino umetniki, gospodari ino gospodinje snajo biti marlivi ino blagodarovni pomagavzi, zhi svoje podloshene sa svoje resnihne hifline tovarshe imajózhi ne posábijo, kak ostro veli Apostol sa svoje skerbéti, kda pishe. a) *Ako kdo sa svojé, posebno sa domazhe nemá skerbi, je véro satajíl, ino je hujshi, kak nevernik.*

S'tim Apostol neozhe le samo morti povedati, da se imá njihov shivot obskerbéti s' oblazhilom ino shiveshom; njihov veliko imenitnéshi del je njihova nevmirajozha dusha, katera nemá menjshih potrebnosti, kakti shivot; pak drugakshne.

a) 1. Timot. V. 8.

Keri svoji drushini shivesh ino plazhilo davajo, so she neka, pak le naj menjšo opravili, ino vezli skerbi imeli sa sebe, kak sa svoje slushevnike; kajti da spremagajo opravlati svoje pola ino syojo pohishtvo, morejo imeti delavze, ino oni po resnizi vezh dobivajo, kak davajo, drugazhi bi mogli pustiti prashne pola leshati. Nishe pa od unega, keri is jutra najemnika vseme, ino ga vezher platil, nebo rekel, da je sa njega ozhetno skerb imel, kda je vezh mislil na svoj dobizhek, kak na hafek najemnika.

Kere je previdnost navishala k' flushbi, taki so ali bres staréshov, ali od njih lozheni, ino kda nemajo dopushene svojobodnosti, kero vse shelijs, ne malokda, potrebnega isreduvanja po velkhem deli sgoleni se zhu-tijo skushavane, po prepovedanih potih se odshkoduvali sa svojobodnosti. Ako obzhutijo, da njih gospodar doma, kdé flushijo, kda so sterpeli dneva teshavo ino vrozhino, neposna, kakt skoro se sazhne prostna vura; kak ptuji (luzki) dershani, ino plazhilni najemleniki ne najdejo veselja doma, ino si ishejo odsvunaj prijatele ino sadovolstva.

Ino da malokda rasmijo dobro isvoliti, dostikrat na kaj savershlivega se nagodijo, kaj imajo k' svojem kvari teshko obshalostivati, ino zhres kaj so savorliv predpostavljeni pri Bogi; kajti bi bila njihova naloshnost, po opomini svetega Pavla skerb imeti sa njihove domazhe, ino nje vishati v' shivanji njihove svojobodnosti.

Isgovarjanje, kakda nebi drushina terpela protigovorenja, naj vishe do ta sna valati, da nije dopobolshati dnes ino jutro, ino she morti dolgo ne; pak nikoli nebo skasalo, kak da bi se nebi premogla pobolshati, ako bi se htela nadevati umetnost, ferzhnost, ino isdershavajozha mozh. Tudi greshnik se nekokda obtrudi, ino te je mogozhno njega dosegnuti ino nasaj privoditi.

Zhedni podobnar isdelava, se ve nekokrat s' neverlivim trudom, is nespodobnega kamenja podobo, prezhudivanja posnavzov vredno; s' umet-

nostjo ino stalno marlivostjo krotimo nedvumne shivadi, kere smo divje v'lesi polovili, ino nje ta pripravimo, da storijo na besedo ino snamenje, kaj velimo.

Naj se pri nekemi vidi vgašnjena luzh rasuma, she ſai prirozhna je svezha, da uno snamo novizh vushgati; naj je greshnega zhloveka ferze v' hodi hudih shel kak ſi koli sadivjeno, ino zhi bi njegova dobra vola s' petimi neobvesanimi zhutomi kakti s' petojnimi voshami bila obvesana, tak da tudi dobrega, kero bi rad storil kakti hlapetz svojih zhutov nemore doperneti; nikak ne sdvójite; le ſte njemi dolshni ſtrégo, ino isterplivo ſkerb.

Ako ſtē tak frezjni, da ga le nekaj k' pomislavanji spravite, k' rasumi nasaj pride ino ſkoro bo spregledal svojo nedlogo, ino shelél, dabi kdo njegove vesila odvesal. Te bode ſkos vaſi isproštjeni greshni hlapetz poſtal vaſh poboljhani flushevnik, ino kak preobernjeni Onesimus svojemi gospodi Filemoni vam bo na prihodno telko svestnej perdrusheni, da pozhuти, kak dobrovitno ſte s'njim obhajali.

Sa gotovo ako vi po apostolskem opomini svoje na dobro vuzhite, na tako nje opominjate, ino nje ſvarite se vſo oblaſtjo a) ako njim osnanujete navuk Jefuſov vu vſaki vuri, bodi ſi priloſhno ali nepriloſhno, nje poſvarite, opominjate, pokregate se vſim poterplenjom ino podvuzhenjom b) ako njim poſtavno ref, ne pak oſtro, ne bridko, ampak ſe ferzom polnim lubesni ſe ſvetim Pavlom nagovarjate: c)

Bodite pokorni telesnim gospodarom ſe ſtrahom ino trepetanjom, v' preproſhnosti ferza, kak Kriſtuſi, nikaj kak hlapzi na ozhi, da bi hteli dopaſti ludém, ampak kak hlapzi Kriſtuſovi, keri storijo boshjo vólo is ferza radi, s' dobro vólo ſluſhezhi kak Gospodi, ino ne kak ludém; ako ne sa-

a) Tit. II. 15.

b) 2 Timoth. IV, 2.

c) Edhes. VI. 5. 6. 7.

povedavate samo vašhim, kaj imájo storiti, ampak tudi sa vas sáme pomnite besede tistega Apostola, rekozhega a) *Vi gospodari, storite njim* (flushevnim) *ravno tisto, opuštite shuganje, ino spomenite se, da je tak dobro njihov kak vaš gospod v' nebesah, ino da on ne gleda na stan ludi;* ako bode po takem sadershba med predpostavljenimi ino podloshenimi ne gospodarska, ampak ozhetna; ako nje ref skerbno po dolshnosti dershite, pak bres potrebe bolnega nikaj nesadénete, ino zhi bi kaj mogli, ne vezh, kak je potrebno; ako vi vaſhe sapovedi ino shele, kerih podloshni dnes neso bogali, jutro ino po jutrem drugozh narozhite; ino ako vi, dokler odnashajo pokorni biti, dolshnost pokornoſti njim naprej postavlate; ako vi tudi zelo v' stavi, kde flushevni doſtojno tresnoſt (pomérnoſt) posabijo ino si nespodobije dopushajo, s' postavnostjo, mirni ino spomenlivi njihove ne doſtojnosti sa sebe ref ozhete terpeti, pak nikda vaſhe naloshnosti ne ozhete samudivati; ako vaſhi flushevniki vidijo, da vi, kaj od njih terjate, tudi ſami storite, ino po opomini ſvetega Petra b) *ravno tak podloshni ſte vſaki zhlovežki redi sa volo Boga, naj ſi bodi krali kak vikſhemi Ladavzi, ali vajvodom kak od njega poſlanim ko kaſhtigavanji hudodelnikov, k' hvali dobre,* ſkos kateri priklad pokornoſti bote potihnili nevumnoſt nespametnih ludi c) zhi nje liki primarjate, vaſ marati (ſhtimati), da vi nasledujete sapoved ſvetega Pavla, kero je dal svojemi Titusi, d) *Vu vſih rezhih ti ſam bodi isgled dobrih del, v' navuki, v' modrem saderšanji, vuzhitna beseda naj bo sdrava, nevarliva, da bo ſe ſovrashnik ſramoval, kér ne bo imél nizh hudega sa nami govoriti;* ako bodo na ſadno ſtim ſhtimanjom ſedinili luhesen, kaj ſe bo ſgodilo bres dvoja, zhi bodo vidili, da vi spervega nje

a) Ephes. VI. 9.

b) 1 Petr. II. 13. 14.

c) 1 Petr. II. 15.

d) Tit. II. 7. 8.

jubite, ino vasho lubesnivo misel s tim skashete, da njihove mozhi po meri nasilijete, ino njim teshavo, kelko je nekokda teshèšha, telko saneshli- vèšte na rame nalagate, ino da vi vashi drushini ne davate le samo dela, ampak da tudi sa fenzhno drevo skerbite, kdé samore se raslehkotiti po bridkem opravili; ako ste vi takshni, da s' vashimi délite dobro no te- shavno: té zelo nikak ne dvojim, da bodo se vashi tovarshi ino podvu- zhetniki, vashé dekle ino hlapzi, s' kratkim, vashi podlosheni vam pribli- shavali, ako lih bi od sazhetka njihove ferza bile proti vam zelo ledene, kakti se snegom pokrite; vasha lubesen bode nje odtopila, ino s' boshjo pomozhjo bote vi, zhi netrudlivi skerb ino streshbo proti vashim domazhim tovarshom nosite, is dvanajstih ednajst njih sa vaf sadobili. Te vi snate, kda vasha vezhér pride, kak dobri hishni gospodari, kak pridne matére domo iti, ino nebefhkemi gošpodari razhun dati zhres drage saverjete sa- stave, rckozhi s' Jesušom: Katere si meni dal, tiste sem jas obvaruval, ino nobeden is njih se je ne pogubil, kak sin pogublenja a)

Pak dosti takih je, kerí sosebni (samovitni) shivijo, nikomi napre- nestojijo, od nikoga neodvisijo. Tudi vsaki totih sna ino more svojo pri- nashati k' zelemi; kajti she v' starem sakoni se veli: *Bog i' vjakemi od njih narozhil, skerbeti sa svojega blishnega.* b) Jesuf je svojim nizhesa ne tak mozhno priporozhil, kak lubesen proti Bogi ino med sobo; on terja, da si med sobo tisto lubesen skashujemo, s' kero je on naš lubil; on veli toto nam tak ostro priporozheno lubesen svojo molitbo; c) on naš tudi vše le samo na tem ozhe sa svoje sposnati, da se med sobo lubimo, ine ref tak, kak je on naš lubil. d)

a) Joan. XVII. 12.

b) Eccles. XVII. 12.

c) Joan. XV. 12.

d) Joan. XIII. 34. 35.

Tota lubesen pa she savolo tega nesmē nerodna biti, da mi imamo na sleduvati Jezusa našlubezhega; lubesen taka more biti, kaka je bila njegova, kera veksha biti neje mogla; kajti on je merl is lubesni k'nam, ino vekshe lubesni nobeden nemá, kak da svojo shivlenje pusti sa svoje prijatele. a) Tudi se more prava lubesen potrebno skos déla kasati; kajti zhi od tistega, kerega jas is serza, ino tak kak sebe lubim hudo, kero se njeni prigodi na shivoti ali na dufhi, ob pravem zhasi premagam odverni, ino ga neodvernem, temozh bres omézhenja samo gledam; jeli te smem rezhi, da ga od serza lubim?

Ker smo vši Kristjani, tak tota naloshnost vsakega po sebi dosegne. Tudi se nemore rezhi, da je kdo tak sam sosebni, da bi s' nikom nebi bil edinjen, sakaj kak Kristiani smo mi, kak sveti Pavel pishe, vudi edinega tela, svete zirkve, kerega glava je *Kristus* b) Ako lih vsaki tohih vudov sa sebe imá svojo napostavljanje, ino okó kaj drugega opravlati, kak roka, ino vuho, tak le vši vukup slishijo, ino Bog je nje na enem teli tak rasstavil, da, kak Apostol pravi, nega v' teli rasklanja, ampak da en vud sa drugega enovolno skerbli. Zhi en vud terpi, vši vudi sraven terpijo; ali kda je dobro enim vudi, vši vudi sraven se veselijo c)

Vsaki zhlovek, ino velko vezh she Kristjan je dolshen, svojo pomohlivu roko podati tistemi, keri je v' nevarnosti padenja, ino njega ravnega dershati, ali, kda je padnul, njega gorvsdigniti. Nobeden ali ne smé rezhi: Jaf sa sebe skerbim; kaj se mene drugi dotikajo?

V' sošédovem hrami ogen vunpride, rasvi da ga sošed obzhuti; ti ravno mimo gresh s' rozhko vodé, s'kero bi ti lehko majheni plamen vgasnil; samudish to storiti, rekozh, njegov hram se mene nikaj nedotek-

a) Joan. XV. 13.

b) Kolof. I. 11.

c) 1 Korint. XII. 25. 26.

ne; ino eno vuro posnej ga vidish spremenjenega v' pogorisse. Jeli nesi teshkega pregreha storil na tvojem fosedi? Ino zhi nekega — ne hudobnega, ampak neskufhanega mladenzha, ali tudi dorashenega moshá prime shar nagloshelnosti, ino zhi on od njih ofleplen ne sposna velikote nevarnosti; ti pa vidish, da pogor more vunydariti, ti bi samogel une, keri leshijo v' nozhi svojega shivlenja, v' greshnem spanji, sbuditi, ino odvernuti nevarnost pogóra — ti bi samogel svelizhezhe opomine, miloferzhe proshnje, svete molitve is rozhke lubesni kakti yodó v' ogenj vleti, ino zhi tega ne storish, jeli ne mislish, da je dosti vekshi tvoj greh?

Naj le nobeden ne verje, kakda bi mi ne premogli drugih pobolshati. Zhlovek, ako ob pravem zhafi ino na pravem kraji poprime, nesmréno dosti premaga. Keri je dober, zhi nebojezhivo pak le zhedno se pripové k' Jesufi ino njegovi sveti zirkvi; zhi bres vše strahlivosti obstoji, kdo je ino biti ozhe — dober sin svoje svete zirkve; zhi kak taki bres protigovora stori, kaj ona veli, popusti, kaj ona prepove; zhi ne dopolni famo njenih sapovedi — na priklad — zhres sdershavanje postov, zhres sveténje nedél ino prasnikov, ampak zhi so njemi tudi zhastivredni migi ino shele tote matere; zhi ravno sato, da ona to rada vidi, vezhkrat, ino ozhitno svete sakramente prijimle, ino pri poboshnostah, ino svetih opravilah, kere res neso ncopushlive, pak le sa dobro prikladnè, se prikashe, zhi se bres straha isrezhe sa Kristusa; tak she to dobrovitno napotegne medle ino slabe Kristjane, ino rasvi da dosti guzhí, ali dosti se s'njimi potika, je nje skos svojo pomishlivo ino ne menje nestrahlivo djanje napravil saterte ino potihne.

Njegove lepe djanja so luzhi, katere okoli njih rasfirjavajo nepovolno svetlobo, kajti kak Jesus pravi a) vsaki, keri hudo dela, luzh sovráshi, ino ne pride k' svetlobi, da nebodo njegove déla obdolshene. Kakt

a) Joan. III. 20.

prevsetno ali taki medli Kristjani zhi so sami, sapovedi Boshje ino zirkvene prestapajo, njihova prevsetnost se le prelomi, kda shelen Kristjan nesaplen ten med nje pride; oni so primarjani pri njegovi luzhi viditi svoje nagofti ino morejo, zhi takega vrednega pogledajo, naj menje sami sebi svojo nevrednost obstat.

Na tako visho sna dober Katolik, kak serzhen mosh dvanajst bojezhlih v' pobeg stira, tudi telko medlih Kristjanov v' omoto spraviti, tak da ako lih se zelo nikak ne pobolskajo, ali she ne dnes, naj menje prizho njega hudega se vezh oddershavajo. Zhi se ali med dvanajstimi slabimi le samo eden dobroshelen Kristjan snajde, tak bi on sam, ako sveto mudrost, serzhnost ino isterplivo mozh kashe, vse v' redi obdershal.

Oshivleni od vere na *Jesusa*, bi takshni, kak serzhen mosh sad svojimi ognjometaqvzomi ino sasipomi, tudi sad duhovnim, neutrofivim nasipom bili ne samo zelo obvarjeni, ampak she bi vsim, keri neso s' *Jesurom*, vsim ozhitnikom ino greshnikom strah napravlali; kajti vse, keri pod obladovitno bandero *Jesuovo* is-hajajo, nasaj pridejo kak obladavzi.

Bog je njemi, pishe sveti Pavel, *ime dal, kero je zhres vse imena, da se v' imeni Jesusa imajo perkloniti vse kolena tih, keri so v' nebi, na semli, ino pod semlo.* Ino kak je Peter nestrafhivi vu visokem sviti Judovskem posvedozhil; nega drugega imena pod nebom danega ludem, skos kero bi mogli isvelizhani biti. a)

Oserzheni od te vere na *Jesusa* bi tudi samo nekateri ne vnoji jukaniki, kak hitro bi le hteli se prikasati, ako bi pustili svojo luzh svetiti, svetlo bojezhlive greshnike od ozhitnega tershisha v' njihove temne kote odgnali; te bi vnoji, ino veliki kamni, zhres katere sdaj telko nedolshnih padne, is potabilispravleni; ino dosti bishe bilo pridobleno skos dobro-

a) Philipp. II.

b) Djanje Jogr. IV. 12.

shelnost sosebnih zhednih ino dobrovošlivilih Kristjanov. Kda so she do bri do ta prišli, da hudobne od ozhitnih terših preshenejo, ino nje liki vu voski prostor sagradijo, te je oblast temnosti obštinjena, ino hudo bia se naj skrije v svojih kotovinah k' lastnemi grisuvanji.

Dober Kristjan, zhi slabega ozhe obdelavati, sbudi s' poboshnim besedami, ali rasvi da kaj govori, morebiti se svojim poboshnim sdershanjom v' njemi dvoje, jeli prav dela; on prebudi, nepokojnost vesti zhres vse, kaj je hudega storil, strah zhres nasledovke shkodlive is tega prihajajo zhe sa njega, vupanje totim vujti, zhi se sad oberniti ozhe, ino morebiti shelenje, da bi se rad nasaj obernili. Na tako visho bi greshnik tak dalezh spravljen bil, da bi samogel zazheti pohajati pot kreposti. Zhi ga dober is pervega, kda she je slo slab, verlo poterplivno vodi, tak da ga pusti kda ino kda pozhivati, ino njemi dovoli, naj pervi podihne na zvet kreposti, da naj imá neko odshkodovanje sa sgublene vshitke, tak se smé vupati, da bo, kak po zha sem naklonost k' grehi doljemle; lubesen k' Bogi ino ku kreposti se povekshala.

Lubesen povsodik premaga, ino zelo hudo opravi, k' zhemi vonder nemamo pomozhi od sgorah. Zhi je ali komi prava vola, sablodene ga nasaj voditi; zhi imá polno vero ino terdno savupanje, da v' Bogi vse pre more, ino zhi gorí od lubesni, kera sa Boga se naj vikshega vupa, te greshnika nasaj privodi, naj bi se bil sablodil kakši dalezh.

Ako lih na to visho vsaki sa sebe sa obzhinsko blashenstvo zhlovesh kega naroda jako dosti premore primašhati, se le nesme ne sposnati, da she so k' temi potrebne posebne lastnosti. Naj perva rezh pritem je lubesen, kera se neotradi v' terplenji ino poterplenji, kera, kak sveti Peter pishe a) sa Boga volo shalošt prenese, ino krivizo terpi, kera v' stopinje Kristusa sto pi, keri kda je bil preklinjan, neje nasaj klel, kda je terpel, se neje protil,

a) 1 Petr. II. 19. 20. 22. 23.

temuzh se temi prek dal, ker je njega krivizhno sodil. Mi se moremo po opomini tistega Apostola, a) proti bratom skasati poterpeshlivi, lubesnivi, vsmiljeni, tihi, ponishni, ne povernivati hudega s' hudim, ne kletve s' kletvo, ampak, kak je nas Jesuf podvuzhil, b) namesto povernenja rasshalosti volo imeti, nam pustiti druge nadjati, dobro tim storiti, keri nas sovrashijo, moli si te, keri nas preganajo: Tak strelize lehkomiflezhe sbrisanosti nebo do dobrih dosegnule, neti njih shalilo skrivno ino ozhitno preganjanje; kajti, kak je htet Apostol. c) Njihove ledja so opasane s' resnizo, ino oblezene s' oklepom pravize, ino noge obute s' pripravlenostjo k' Evangelji mira. Vsemejo branilo vere, s' kerim premorejo ogasiti vse ognjene pushize naj hujshega, ino vsemejo shelesno kapo svelizhanja ino mezh Duhá, keri je beseda boshja. Ino zhi se mi ne otrudimo terpeti ino lubiti, kdo smore nas sovrashiti?

Ako so na tako visho saspani Kristjani skos nas is svoje drémote sbudjeni k' sebi prishli, ino ako sazhnejo sposnavati raslozhek med pravim Kristjanom ino takim, keri samo tega imé nösi, nje zhujemo, kasajozhe na poboshne, kak sablodene v' knigi mudrosti rezhi d) Toti so, kere smo nekda k' smehi imeli ino sa vredne posramotena; mi bedaki smo dershali njihovo shivlenje sa bedastvo, ino njihov konez bres zhasti; glejte, oni so pribrani k' otrokom boshjim, ino njihovo postavljenje je ostati med svetnikomi boshjimi; mi smo se ali sablodili na poti resnize, ino nam je ne svetila luzh pravize; ino solnze mudrosti je nam ni gorprishlo. Trudni smo postali na poti pregreha ino pogublenja; teshavne zefte smo hodili; le samo pota gospodovega nesmo najshli.

a) 1 Petr. III. 8. 9.

b) Matth. V. 39.

c) Ephes. VI. 14. 15. 16. 17.

d) kniga mudrosti V. 3. i. d.

Zhi ali taki sazhinjajo svoje hudobne navade kak treshlika trošiti, tak se njim more dobro sdeti, vam gorezhim od lubesni k' Bogi ino blishnemi blishe biti, ino se pri vas segrevati. Ino kak povsdigavajozho more sa nje biti, zhi vidijo, kak zherstvi se gibilete v' hishnem krogi, kak se vam, keri nizhesa ne sazhinjate bres Boga ino Jesusa, ali vse dobro prigodi, ali kak se vi pri neis-hanjanji (nepridgodbi) she lepshi kashete, da vi sabstojno opravilo dershite sa vishesho skus havanje, ino sa poterdenje pohasnite, skos kero nasaj dobite slato vashih dobrih del, na kerih she je le vseli kaj zhloveshkega, ozhiteno od totih shlinetrov; zhi obzhutijo, da vi, ako lih vsak den s' Bogom obhajate, le domazhe dela fkerbno opravljate; da vi v' zirkvi veselnosti ne premenite, ampak njo the ponishneshi, lubesniveshi, miloserzneshi, opasliveshi ino poterpliveshi sapustite, da vi od spovednize dosti zhilsteshi s' jasno miseljo ino ponovlenim serzom; od vezhkratnega svetega obhajila (vshivanja) lubesni vredneshi domo prideto, zhi oni pri vas res nekoloda v' pamet vsemejo smenjo raspoloshenja, ker veselost, ali neveselost našnih zhutov ino misel od vno-giterih rezhi odvisi, kerih nemore drugazhiih narediti tudi naj bolshi; zhi pa sraven opasijo, da le ne sgubite sterplivnosti, ino vsim proti pridete s'mirovnostjo, s'kratkim, zhi vidijo, da vi delo ino pokoj, zhaſt ino framoto, veselja ino shalosti, vse, kaj Bog svojim poshila, kere ozhe, da bi popolnomni postali, tak veće rasdelati, de se skashe kak lepa, hafovitna zelovina. Ino zhi pomislijo, da ste vi, v' sholi Jesusovi napelavani se navuzhili tak shiveti, jeli bi bilo mogozhno, da oni nebi nje radi imeli, ino voshili, tudi biti sholari Jesusovi? — Te naj vsaki dober posleduje lepi priklad svetega Andraſha, keri je svojega brata Petra pervi k' Jesusu privodil, ino kak je posnej Apostol Filip svojega starega sranza, pravizhnega Natana jela gospodi predpostavil a) tak sna vsaki dober slabega Kristjana,

keremi je vola, se poboljšati, pri gospodi predpostaviti, keri bo ga bres dvoja dobro gorvsel; kajti je obezhal, *keri kmeni pride, tega nebom vun vergel.* a)

Tako bi vši dobri Kristjani ti den, v' kerem sablodené déte k' na-fhi sveti zirkvi nasaj privodijo, predgari ino Apostoli postali, bres drugega shegnuvanja, kak s' unim, kero so dobili se svetim sakramentom Firme (poterdenja) skos kero so obdershali milost od svetega Duha, da bi premogli ne famo fami isterpeti v' shivi veri *na Jésusa*, temozh tudi njo skos besede ino dela drugim pridéli, ino oni bi bili opravili, kaj je htel Jesuf nakasati s' besedami b) *Tako naj svéti vafha luzh pred ludmi, da vase dobre dela vldijo, ino zhastijo vasega ozhetu v' nebesah.*

Kak ali po taki vishi ne famo staréšhi, ino vuzheniki, ino rod-vinski ozheti ino naprejpostavljeni, ampak tudi vsaki sosebni zhlovek ima veliki prostor, kaj dopernashati k' blashenstvi ludi, tak she tisti po dosti vekshi meri dobrotlivo snajo primagati, katere je Bog skos shlahtnost (imenitnost) ino visokost njihovega stana posebno htel isnamenuvati.

Oni so kak jašnogorezha posvetloba na svétlivishnem turni, da bi svétili v' nevihtni nozhi tistim, keri se snajdejo na genlivem morji, da se njim ladja (barka) ne polama, ino da obvarjeni brodilne dosegnejo.

Shlahtnost ino svetlost osob imenitnih skos rojstvo ali veliki posvoj je enaka lepemi okrajeniki is slata, nagisdanemi s' dragim shlahtnim kamenjom; obrasi v' njega so njihovo shivlenje ino déla.

Jesuf s' njimi ozhe polepóiti svojo naj velizhansko sidino, sveto zirkvo. Da lepo ino bogato okrajenje sa volo sebe ozhi na sé vlezhe, tak bi mogla lepota ino Vrednost obrasa nadomérna biti velizhanskemi okrajeniki, keri ga okráji, da ga sposnamo vrednega takega okrajenika, ino ga

a) Joan. VI. 37.

b) Math. V. 16.

prezhudivamo; kajti ako bi obras bil bres notrejne vrednosti, tak bi drago okrajenje napotek bilo, njega sanizhavati,

Prav so mislili poboshni ino svedeni ludje, keri so me obshaluvali, kda sem prek vsel pastirško palizo; kajti po njihovi misli je sveti Pavel rekel: a) *Kdo shkofovsko slushbo sheli, dobro delo sheli.* Htel je povedati, taki sheli jako teshko, ali pa tudi jako saflushovitno rezh. Ino sa ref, da more biti mojo vsakdajno delo, fkerbeti, da vezh od pol miliona vérnih se napelava na pot svelizhanja, ino da se nobeden nesablodi is moje-
ga sadolshenja na odpotje, ali bo sapelan od hudega, tak bom malo zha-
fa najshel k' pozhivanji.

Zhi me ali frezhajo poboshne ino sposnavlive duſhe, kda saznam
s'mojim krishom obtesheni nagor hoditi sveti breg, te je po pravem, da
me omilujejo, kajti mojo shivlenje bode se prezej krishnemi poti, moj
konez krishanji enázhilo. Jas pak le nikaj ne rasdvojim, savupam na Bo-
gá, ino prosim, naj bo posvezheno njegovo imé.

Ref je, da posmilevna miſel pokojí ino odsháli, pak ne popolno-
ma, ako ne priskozhi s'djajno pomozhjo. Sveti Jakob pishe b) *ako bi
brat ali ſeſtra bila bres oblazhila, ino vsaki den shivesh potrebúvala, nekdo
pak is vas bi k' njima rekel: Bog vama pomagaj, ogrejta ino naſtitia ſe;
vi pak njima nebi dali tih potreb sa shivot, kaj bi to pomagalo?*

Jas nesmem, kaj je Jesus smél, odvernivati povsmilenje dobrih ludi; kajti Jesus je sam ſebi sadosti bil, jas pa zhutim mojo slabost, ino morem ludi povsmilenje posheléti, da meni pristopijo pomagat nositi breme meni nalosheno.

Ako bi hteli prav vnogi ſami hoditi, tak da nebi meni trebalo njih na moje rame vseti, tak bi bilo mojo breme slo oblehkoteno; ino

a) 1 Timoth. III. 1.

b) Jakob. II. 15. 16.

ako bi hteli staréšhi, ino vuzheniki, rodvinski ozheti ino naprépostavleni sebi škerb vezh na ferze naloshiti, da se sdershi red ino framoshlivost; ako bi se sosebni Kristjani pomojali, kasati sabodenim pot k' Jesuſ; ako bi hteli vihéſhi nisheſhim napré svétití s' kristjansko mudrostjo ino krepostjo, tak bi bilo mojo opravilo polehkoteno, ino jaſ bi te ſmél vupati, ako lih jaſ ino moji sprevodniki, ſtojezhi pod mojim navishanjom, vſih sabodenih nemoremo isnajti, ſhe le vſe najti v' domovini pri Jesuſ.

Lehko bote potem sposnali, da neje sadni konez tega pervega moje ga piſma poselnega, da bi sadosti djal ſami navadi, po keri vikſhi paſtiri posdravlajo svojo lubleno zhredo, drugazhi bi jaſ to bil storil hitro pri naftopi moje paſtirske flushbe. Vekſha je mojega ferza potrebnost, kak ſamo vam piſati posdravljenje. Sem poſtavljen zhres vinograd nedomérno velike ras-ſhirjenosti, pri keri ſem v' mihi mogel sposnati, da jaſ ſam nizheſa ne premagam, ino tudi s'mojimi poredovnimi ſravendelavzomi nedois-hajam; is tega je v' meni ſhela poſtalā, v' obema poselnima piſmama ſraven mojega naj ferzhliveshega poſdravljenja tak moje meſhnike, kak tudi vaſ, mojo verno luſtvo, ſilno proſiti, da bi naj meni priſtopili pri ſidanji ve likega, vezhnega hrama, ino pri vojskovanjji proti obzhinskemi fovrashnikи pod bandero Jeſuſa Kriſtuſa mene sprevodivali.

Dabi pa totemí povablenjí kako tesho dodal, ſém hteſ nekatere tјedne pomiſlavati, kaj bi imél povedati mojim bratom, duhovnikom, ino mojim ſinom ino zheram, vernim zirkve, da nebi, kda bi nje bil po vabil ſa ſravendelavze pri mojem velikem opravili, s' iſgovarjanjom od stanjuvali, enaki unim, is kerih neso priſhli povableni v' Evangelji gostjé k'velikemi gostuvanji a) Pak ſem pri naftopí mojega ſhkofovſkega ſedra ſha v' pervima meſzoma komej najſhel dva dnéva, kda bi ſe smogel ſe brati.

a) Luk. XIV. 18. i. d.

Sato sem mogel proti silenji mojega ferza do dnef nasaj dershati ; ino ako bi se meni prisrezhalo , da bi s'tem perdobil jako dosti marlivih delavzov , tak bi bilo dosegnjeno mojo poshelenje , ino jas bi snal veseli protigledati prihodnosti , kajti zhi jih sto jeserov sraven mene vsladuje vu vinogradi , bomo pridelali dosti sada ; zhi pa telko jih pripomaga k' sidanji nevmirajozhe sidine , tak bodo v' nji pripravlene lepe ino vnoge prehivalisha , sa blasheno v'kupo stanjenje v' njih s' vslimi vernimi bres bojesni lozhenja ; ino zhi mi velikoshtetni pod varstvom Boshjim proti sovrashnikom *Jesufovim* vojskuvamo , kdo bode nam odtergel obladavni venez , ali nje- ga napravil le samo dvojlivega ? *Bog je, keri mene osvetli, on je mojo svetizhanje, koga bom se bojal?* *On je varih mojega shivlenja, pred kom bom trepetal.* a)

Pri tem pa naj ne posabimo , da se le samo v' imeni Jesusa , pri na- shem opravili sebiramo ; kajti to je ravno naj potrebnésho ; sej le Jesus pravi : *Bres mene vi nemorete nizhesa storiti.* b) Ako bi mi bili she tak vno- goshtetni , bres Boga le nizhesa nesamoremo ; le samo zhi je Bog s'nami , skos njega opravimo nebeshko delo ,

Da pa Bog bo s'namí , moremo moliti ; moremo našho slabost , na- gost , ino vboshnost shivo sposnati , ino kak siromaki pri vratah boshje smilnosti stati , bres katere nega rešhenja . (odtenja)

S'tako ponishno miseljo moremo ediniti ferze , polno terdnega sa- yupanja , da Bog smore ino zhe pomagati , zhi mi se sveto vero , pobosh- nim savupanjom ino s' gorezho lubésnijo k' njemi klizamio (sovemo) ino ne henjamø svati s' malimi , od kerih Jesus pravi : Pustite otrozhizhe k'meni priti , ino nikaj njim nebránite , sakaj takih je Boshjo kralestvo c)

a) Psalm- XXVI 1. 2.

b) Joan. XV. 5.

c) Mark. X. 14.

Sato da skos neprestavno molitvo vše spremoremo pri Bogi, keri ne posna nemogozhnosti, jaš moje kolena pripognem pred ozhetom gospoda našega Jezusa Kristusa, od keregа is-haja vše narodjeno v' nebesah ino na semli, da vam po bogastvi svoje zhasti dodéli, da bote skos njegovega duhá v' mozhi poterdjeni v' notrajnem zhloveki, da bo Kristus skos vero vu vashih serzah prebival, ino vi bóte v' lubesni v' koreninjeni ino spodlosheni. a)

Dragolubleni! pripognite s' meno kolena, ino molmo sraven vši skos Jezusa k' nebeshkemi ozheti sa našho posvétno ino vežhno blashenstvo, sa zirkvo ino vlast obzhinsko. Mólmo, naj nevidni najvikshi pastir Jezus Kristus vidni glavi našhe svete zirkve, všim vikshim pastirom ino zelemi duhovnemi rodi svetega Duhá poshle, keri nje naj osvéti ino pomozhi k' všemi dobremi, da naj bodo skos svoj navuk ino déla sol semle, luh svéta b) da pa naj tudi sam toti Boshji Duh vernemi lustvi serza priprost dodéli, s'kero duhovne, keri tudi zhloveznošt na sebi nosijo ino slabosti imájo, satega volo nikak menje sa slushevnikе Kristusove, ino poskerbnike ſkrivnosti Boshjih sposnajo, keri, ako lih fami blodijo, sa to sa nizh menje snažo grehe popušhati, ino vráta k' nebesam odpirati.

Molmo sa naštega naj milostivneſhega vlaſtnega ozheta, ino sa našho vlaſtno mater ino sa zeli presvetli cesarski rod, naj do konza zhasov blagodarovitno zvête, ino mi, keri se s' gorezho hvalnostjo k' Bogi Esterrajhske otroke imenujemo, preveno njegove naj dobrotliveshe obranbe fe vshivamo. Ino zhi smo našemi vlaſtnemi ozheti se svestjo ino se serznoštjo priklonjeni, da je našh vikshi oblastnik, ino da, kak sveti Pavel pravi, c) nega oblaſti, kak od Boga poſtavlena, ino ſe všaki, keri ſe oblaſti prepira, Boshji sapovedi protiſtavi; zhi nesmo pokorni tak is bojesni

a) Ephes. III. 14. 15. 16. 17.

b) Matth. V. 13.

c) Rimel XIII. 1. 2. 5.

kaſhtige, kak savolo vesti, ino s'timi lepimi ino poboshnimi mislami da-mo, kaj vſakemi ſliſhi, ſhtibro, komi ſhtibro, dazio, komi dazio, ſtrah, komi ſtrah, zhaſt, komi zhaſt smo dolshni a) te smo kak kristjani ino kak podloſhni voló Jefovo ſpolnilí, keri nam je ſapovedal, *da bi mogli dati Bogi, ino Zefari, vſakemi njegovo.*

Ako naſha molitva v'ſebi ſklene blaſhenſtvu vlasti ino ſvete zirkve, vſe ſdershava, kaj ſe dotizhe naſhega poſvetnega ino vezhnega ſvelizhanja. Zhi pa mi tudi po opomini ſvetega Pavla eden sa drugega mólimo, zhi tak molimo, da je prevena molitva naſho delo ino pokoj, naſho vſtradanje ino vſhivanje, naſhe jaſne ino oblazhne vure, kér mi vſe po opomini ſvetega Pavla ſtorimo v' iméni Jefusa, ino ſamo ſa njega ſhivimo; te je naſho ſhivlenje nepreſtavnna bophja flushba, naſho hifhno opravilo molitna kniga, is kere v' malih raſtavkih preveno molimo.

Na takó viſho bi ſnala po zhaſem zela Škofia ſkos obzhinſko ſoſedinenje nedomérno velika zirkva poſtati, ino velizhanski hram Bophji; v' kerem vnoſoſtetne bogabojezhe rodvine jesero ino jesero altarov ſpodóbijo, keri naſidani ſ' bliſhkéton ſvoje nedoіhnoſti ino krepoſtnega ſadershanja ſe ſvetlijo kak ſolnze. Verni, poſvetleni od jaſne lužhi vere bi ſe tu ſvetili kak ſvesde na nebi, kerih ſharenje ſe redí ſ' oljom ſvetega ſavupanja, ino is ſto jeser kristjanſkih ferz, oſhganih od *lubesni* k' Bogi bi kak is aldovavne kadinize nozh ino den dobroduſhezhe kadila viſhek k' nebi ſe vſdigavale.

Jeli nebi naſ mogel ſagled takega zhudeſhovitnega hrama k' pre-zhudlivosti ſavſeti? Jeli nebi moglo biti pol miliona poboshnih Kristjanov prelepo nagledanſtvu ſa Ajngele ino ſa ludí? ino jeli nebi moglo paſhan-

a) Rimcl XIII. 7.

c) Math. XXII.

ško dishanje svetih děl sa naš semlenske popotnike od vishé oshivezho biti ino nam preprijetno.

Ino ako bi sovrashniki Jesušovi is same prigodbe, ali is novosvedlivosti, ali zelo se sovrashliivo mislijo, s'kako je Saulus v' Damashko mesto prishel, v' toti naši zhudeshevni hram prishli, jeli nebi tudi oni mogli, kak Saulus od bliska vdarjen, na semlo padnuti, ino se spremenjeno, pobolshano mislijo, sosebni sakrizhati: *Gospod kaj ozhešn, da storim?*

Sato sázhnimo sidanje v' iméni gošpoda; duhovniki, staréšhi, hiſhni ozheti, naprépostavleni, vši vi, keri se sposnate k' Jesušovi banderi, vishni ino nishni, seberite se okoli mene! S' Bóshjo pomozhjo nebom smenkal, da bom s'vami pri opravili, opominjavajozh vas k' sérzlnosti.

Tudi mám savupanje, da mi bo skoro mogozhno vas obiskati, ino mozhno shelim, naj moje zhrede v' dobrem stani, varihe svestne ino zhu-vavne najdem. Boshji shegen naj bo s'nami všimi, da to, kaj dnes k'njegovi zhaſti saznhemo, nekda dokonzhano naj vidimo. K'temi vam podélim moj ſhkofov blagoflov. *Posdravite ſe med ſobo, ſe ſvetim kujhovanjom. Vſi ſvetniki vas posdravijo, milost gošpoda naſhega Jesuſa, ino lubesen Boshja, deléshnost ſvetega Duha bodi s'vami.* a)

Njemi (trojo edinemi Bogi) bodi zhaſt v' zirkvi ſkos Kriſtusa Jesuſa med všimi rôdomi na vše véke. Amen. b)

Is ſhkoſovega ſedesha v' Gradzi, na 23. den Proſenza (Januara)

1825 leta.

R: O M A N

FIRŠT, INO ŠKROF.

a) 2 Korint. XIII. 12. 23.

b) Ephes. III. 21.

60 -

(60-)
S. / argit. 1949.

